

per construir el temple i l'hostaleria. La tradició posa la imatge de la Mare de Déu de Bellmunt entre les marede-déus trobades. El que sembla segur és que aquesta imatge, que crida l'atenció per les seves petites dimensions, 22 cm d'alçària, havia presidit ja la capella del castell, situat davant mateix d'on ara hi ha el santuari, en el lloc conegut com Sarreganyada, on hi ha una gran creu i un petit pedró dit de la Mare de Déu de les Alades. Cada any, quan tomba l'estiu, grans estols de formigues alades s'enfilen muntanya amunt, obeint llurs signes fisiològics, i un cop al cim de Bellmunt van morint progressivament en quantitats sorprenents. Com que el cim de Sarreganyada era el lloc preferit per al descomunal holocaust de les formigues, els santperencs hi van bastir un pedronat dedicat a la Mare de Déu de les Alades.

Lògicament, d'aquest fet se n'han fet tota mena de versions i llegendes. Aquest fenomen, però, es produeix en altres indrets, com a la muntanya de Sant Antoni de Sant Joan de les Abadesses i al cim de Sant Miquel de les Formigues, a Sant Hilari Sacalm, on els excursionistes hi van erigir una creu voltada de formigues alades fetes de ferro forjat.

La devoció dels santperencs i de la gent de la Vall del Ges, del Vidranès i també del Bisaure a la Mare de Déu de Bellmunt ve de molt lluny. Hi han pujat per donar gràcies, per demanar favors o pluja. Precisament, relacionat amb una processó a Bellmunt, els de Sant Pere de Torelló són coneguts com a "socarracristos". Hi havia una gran sequera a tota la contrada i els fidels de Sant Pere van decidir organitzar una processó de pregàries fins a Bellmunt. La imatge del Sant Crist, que havia de presidir la processó, fou policromada de nou, ja que estava un xic malmesa. Tot el poble va pujar a Bellmunt, resant el rosari i cantant a la Mare de Déu. Es va celebrar una missa i quan la gent estava escampada pels voltants del santuari, va començar a pujar una gran nuvolada, presagi claríssim de forta pluja. Amb gran alegria, la gent va començar a baixar a corre-cuita mentre el cel plovia ja a bots i barrals. Els portants del Sant Crist s'afanyaven per evitar que la imatge es mullés fins que es va aixoplugar a l'hostal de Malgovern, on l'hostaler els va deixar mantes per embolicar la imatge. En arribar al temple parroquial i desembolicar el Sant Crist van comprovar que la imatge havia quedat coberta de la pelussa de les mantes, que l'havia deixat ben peluda de cap a peus. Es veu que la pintura no era prou seca i amb la pluja es va estovar i els pèls s'hi van enganxar. El sagristà, que havia de resoldre el problema per poder treure la imatge a l'altar i poder cantar el tedèum d'acció de gràcies, va prendre una mesura dràstica. Va agafar les espelmes que tenia a l'abast i va socarrar els pèls de la imatge, sembla ser que amb bons resultats, segons s'explica, ja que ningú no va notar res en el moment del cant d'acció de gràcies. Des de llavors, als santperencs els han conegut com els socarracristos, de la mateixa manera que els de Torelló són els pescallunes, com els de Ventalló o de Sant Feliu de Pallerols, ja que la llegenda diu que amb un cove volien pescar la lluna del riu.

El dia 6 d'abril de 1990, el bisbe de Vic, Josep Maria

Detall de la façana i el campanar romànic de l'església parroquial de Sant Vicenç de Torelló.

Guix, inaugurava solemnement la restauració del santuari de Bellmunt, realitzada gràcies a l'esforç dels Amics de Bellmunt, els devots de la contrada i la Diputació de Barcelona. S'hi ha fet treballs importants, tot plegat dóna una sensació agradable, les habitacions reuneixen les condicions necessàries per passar-hi uns dies tranquils, al restaurant, que està obert tota la setmana menys els dilluns, se serveix bona cuina casolana, els ermitans són gent amable i servicial. El telèfon del santuari és el 937447107 per si algú es decideix a anar-hi a menjar o a dormir. El santuari està edificat damunt de la pedra viva, com es pot comprovar perfectament en diversos indrets de l'edifici. El dilluns de la primera pasqua té lloc l'aplec de Bellmunt, cita obligada de la gent de la contrada.

Resulta difícil abandonar aquesta "ermita al cel suspesa", com la definí mossèn Cinto Verdagner. Fa mandra tornar al mig del brogit, les empentes, als semàfors...

Ja només ens resta fer una volta per la Vall del Ges per conèixer la vila industrial de Torelló, amb el seu santuari de Rocaprevera, o bé les colònies industrials tèxtils del segle passat, una forma de vida que ens pot semblar ara irrealitzable, o la ben restaurada església parroquial i el seu campanar romànic de Sant Vicenç de Torelló.

PEP COLLELLDEMONT